

TÉZY

záverečnej skúšky

PEDAGOGIKA SLUCHOVO POSTIHNUTÝCH
(špeciálna pedagogika – poradenstvo)

1. Sluchové postihnutie - prevencia, príčiny /prenatálne, perinatálne, postnatálne / sluchového postihnutia, dôsledky sluchového postihnutia. Vyšetrovanie sluchu /subjektívne a objektívne/.
2. Klasifikácia a kategorizácia detí so sluchovým postihnutím na základe rozličných hľadísk (typ, stupeň, čas vzniku.....). Audiogram a jeho využitie pre pedagogickú prax.
3. Popis populácie sluchovo postihnutých .
4. Endogénne a exogénne faktory ovplyvňujúce starostlivosť o sluchovo postihnuté dieťa.
5. Sluchová, rečová výchova rytmicko-pohybová výchova.
6. Všeobecná charakteristika komunikačného systému sluchovo postihnutých (Primárne komunikačné formy. Sekundárne komunikačné formy. Pomocné technické prostriedky).
7. Hovorený jazyk a odzvanie u detí a žiakov so sluchovým postihnutím – ich charakteristika.
8. Manuálna komunikácia – posunkový jazyk, posunkovaná slovenčina, prstové znaky.
9. Kompenzačné pomôcky pre sluchovo postihnutých a ich význam (načúvacie prístroje, kochleárne implantáty, FM systém....). Benefity a limity ich využívania (spätná väzba, hluk v triede...).
10. Charakteristika najdôležitejších komunikačných foriem sluchovo postihnutých a ich uplatňovanie v pedagogickom procese.
11. Otázky pedagogiky sluchovo postihnutých a ich uplatňovanie a základná charakteristika jednotlivých metód tvorenia a rozvíjania reči u sluchovo postihnutých (polysenzorické, monosenzorické, s manuálnou komunikáciou, bez manuálnej komunikácie....).
12. Inštitúcie výchovy a vzdelávania sluchovo postihnutých detí a ich úlohy.
13. Metódy vzdelávania sluchovo postihnutých a ich krátka charakteristika (orálne a auditívno-verbálne prístupy vzdelávania SP, totálna komunikácia, simultánna komunikácia, bilingválny prístup).

14. Vybrané diagnostické testy v PSP - Lingov test šiestich hlások, Nottinghamská škála, Kaufmanov test pohybov ruky, Knoxove kocky, Skladanie papiera – Hiskey test, Test orálno-motorického systému.
15. GASP test jeho charakteristika, využitie v sluchovej výchove.
16. Vzdelávací program pre žiakov so sluchovým postihnutím, vzdelávacia oblasť špeciálnopedagogická podpora, špecifické predmety.
17. Predmet Komunikačné zručnosti na základných školách pre SP a možnosti realizácie na bežnej ZŠ (rozdiel medzi ILI a KZ, dôvody zavedenia....).
18. Čítanie s porozumením u žiakov so SP – dôvody problémov. Stratégie používanie pri čítaní – stratégie v čitateľskej fáze, úroveň slov, úroveň viet, kontext, KWL stratégia.
19. Rébusová čítanka – princíp rébusovej čítanky, použitie rébusovej čítanky u žiakov so SP.
20. Informácie o učebných stratégiách žiakov so sluchovým postihnutím na bežných ZŠ.
21. Problematika komunikácie žiakov so sluchovým postihnutím v podmienkach bežnej základnej školy (hodnotenie zrozumiteľnosti hovorenej reči, základné podmienky pre komunikáciu, používanie kompenzačných pomôcok, výber jazykových prostriedkov.....).
22. Stratégie na zjednodušenie komunikácie, stratégie používané žiakmi so sluchovým postihnutím.
23. Najväčšie problémy vyučovania žiakov so SP (menšia slovná zásoba- neporozumenie preberaného učiva, nepochopenie súvislosti, problém čítania s porozumením, úroveň hovoreného jazyka, zrozumiteľnosť hovorenej reči problém učenia sa cudzieho jazyka písanie diktátov, spôsob hodnotenie a klasifikácie....).

Literatúra :

Materiály poskytnuté počas prednášok.

KASTELOVÁ, A. 2012 *Diagnostika v špeciálnej pedagogike*. Bratislava : Sapientia, 2012, s. 220, ISBN 978-80-89229-24-6 (všeobecná časť a časť týkajúca sa SP)

LEONHARDT, A. (2001): Úvod do pedagogiky sluchovo postihnutých, Bratislava: Sapientia, 2001.

NÉMETH, O. 2012 *Špeciálnopedagogické poradenstvo*. Bratislava : Sapientia. 2010, s. 198 ISBN 978-80-89229-20-8

SCHMIDTOVÁ, M. (1995) Sluchová výchova. Banská Bystrica, Metodické centrum 1995.

SCHMIDTOVÁ, M. (1996) *Test orálno – motoristického systému*. Banská Bystrica, Metodické centrum 1996.

SCHMIDTOVÁ, M. (2002) Alternatívy vo vzdelávaní sluch. post. Paedagogica specialis XXI ,UK Bratislava, 2002, s.115-125.

SCHMIDTOVÁ, M. (2009) Orálne a auditívne prístupy vo vzdelávaní detí a žiakov so sluchovým postihnutím. Bratislava: MABAG, 96 s.

SCHMIDTOVÁ, M. a kol. Teória edukácie žiakov so sluchovým postihnutím 2. - Bratislava : Iris, 2016 (časť Komunikačné zručnosti).

TARCSIOVÁ, D. (2005). Komunikačný systém sluchovo postihnutých a spôsoby prekonávania ich komunikačnej bariéry. Bratislava: Sapientia, 2005.

TARCSIOVÁ, D.: Pedagogika sluchovo postihnutých (vybrané kapitoly). Bratislava: MABAG, s.r.o. 2008, 112 s.

Dostupné na: http://www.nepocujuci.sk/prispevky/pg_sp.pdf

TARCSIOVÁ, D. (2007). Základy pedagogiky sluchovo postihnutých. Kolektív autorov : Základy špeciálnej pedagogiky pre prácu so študentmi stredných a vysokých škôl. Bratislava: PdF UK, 2007, s. 56 – 72

Vzdelávací program pre deti a žiakov so sluchovým postihnutím

Odporúčaná literatúra pre poradenstvo so zameraním na raný a predškolský vek:

Hovorková, S. – Rzyzmanová, M. – Tarcsiová, D. Máme dieťa s poruchou sluchu 2 (2017)

Hovorková, S. – Rzyzmanová, M. – Tarcsiová, D. Máme dieťa s poruchou sluchu 1 (2018)

Dostupné na: [https://www.boxu.sk/media/Mame dietu s poruchou sluchu WEB 2.pdf](https://www.boxu.sk/media/Mame_dietu_s_poruchou_sluchu_WEB_2.pdf)
[https://www.nepocujucedietu.sk/buxus/docs/na stiahnutie/Mame dietu s poruchou sluchu 1.pdf](https://www.nepocujucedietu.sk/buxus/docs/na_stiahnutie/Mame_dietu_s_poruchou_sluchu_1.pdf)